

70

не взема участие въ битви гдѣто той би билъ изложенъ на сериозна опасностъ. За тая заповѣдъ сж знаели и другитѣ офицери отъ щаба на стария генералъ, и когато единъ отъ тѣхъ вижда Петйофи — призори на 31 юлий 1849 год. — да отива пѣшкомъ къмъ бойното поле, той му извиква. „Майоръ Петйофи, забравихте ли заповѣдта на генерала?“ — Не! но другъ ми заповѣдва да отидѣ! Да отидѣ тамъ гдѣто е самъ генералътъ! — отвърща своеволниятъ поетъ и, безъ повече разпавии, продължава пътя си къмъ бойното поле, гдѣто 4200 маджари вече сж отворили огнь сръщу 18000 руски войници. Той да остане назадъ! Той, който снощи е слушалъ самъ войницитѣ, расположени на бивакъ, какъ четжтъ и пѣжтъ вдъхновенитѣ му пѣсни, съ които всички се привикватъ на бой, а самъ той, който вдъхновява другитѣ на подвигъ — да стои съ сгърнати рѣцѣ настрана!? „Другъ ми заповѣдва да отидѣ“ а този другъ е онзи, който му е вдъхналъ бойния химнъ: „Чуй, екъ на бойната тржба, привиква всички на борба, — Напрѣдъ! Пищжтъ куршуми, ножъ блѣсти, сърдцето воину трепти, — Напрѣдъ! Високо вѣй се нашия стягъ, и плахъ се вира въ него врагъ. Напрѣдъ! На него „свобода“ свята рѣчь, той нек' я види отдалечъ — Напрѣдъ! Венгерецъ нѣма страхъ отъ смрътъ, въ очитѣ гледа на врагътъ, — Напрѣдъ! Венгерецътъ е вредъ херой, и той е пръвъ отъ първи въ бой, — Напрѣдъ! Земята ѣ кървава прѣдъ менъ: другарьтъ ми е поваленъ, — Напрѣдъ! Макарь и да загинѣ самъ, азъ страхъ отъ смрътъ що е не знамъ, — Напрѣдъ! Куршумъ гърди ди ^{затова} провали, и ме вѣвъ гроба повали, — Напрѣдъ! Загинемъ ли, нек' всѣкой знай, ний гинеме, не родний край, — Напрѣдъ!“ Съ цѣпящи въздухътъ елѣн се впускатъ венгерцитѣ върху рускитѣ войски, смутени отъ убиването на генералъ Скарятина, поваленъ съ единъ отъ първитѣ куршуми на ^{начинаещия} бой. Но не слѣдъ много, въ първитѣ редове на нападащитѣ венгерци се почва ужасна бърканица. Единъ отрядъ казаки, спотаенъ татакъ задъ едно бранище, забикаля венгерскитѣ дружини и почва изотзадъ и отъ дѣсно да коси съ своитѣ саби, — отлѣво налитатъ пѣкъ неприятелскитѣ улани. Нападащитѣ сили обгрѣщатъ отвредъ отряда на генералъ Бема — и който не е бивалъ притѣпанъ отъ копитата на вихренитѣ коне, той е падаль промушенъ отъ копие или поваленъ разсѣченъ отъ казашката сабя. Малцина сж се отървали